EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 29.9.2026
COM(2026) 511 final

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD

overeenkomstig artikel 395 van Richtlijn 2006/112/EG van de Raad

1. ACHTERGROND

Overeenkomstig artikel 395 van Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde[1] ("de btw-richtlijn") kan de Raad op voorstel van de Commissie met eenparigheid van stemmen elke lidstaat machtigen bijzondere, van de bepalingen van deze richtlijn afwijkende maatregelen te treffen, om de belastinginning te vereenvoudigen of bepaalde vormen van belastingfraude of -ontwijking te voorkomen. Aangezien deze procedure voorziet in de mogelijkheid om af te wijken van de algemene beginselen van de btw, moeten de nationale derogatiemaatregelen als bedoeld in artikel 395 van de btw-richtlijn die zijn toegestaan "om de belastingheffing te vereenvoudigen of bepaalde vormen van belastingfraude of -ontwijking te voorkomen" – overeenkomstig de vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie –, strikt worden uitgelegd en moeten deze maatregelen ook noodzakelijk en geschikt zijn voor de verwezenlijking van het ermee nagestreefde specifieke doel en zo weinig mogelijk afbreuk doen aan de doeleinden en beginselen van de btw-richtlijn[2].

Bij brief, ingekomen bij de Commissie op 28 mei 2026, heeft Letland verzocht om een nieuwe verlenging van de machtiging om, in afwijking van artikel 193 van de btw-richtlijn, de verleggingsregeling toe te passen op leveringen van hout of daarmee samenhangende diensten. Deze machtiging is oorspronkelijk verleend bij de toetreding van Letland tot de Unie op 1 mei 2004, verlengd bij Besluit 2006/42/EG van de Raad in 2006 en sindsdien nog zes keer verlengd. De recentste verlenging, tot en met 31 december 2026, is verleend bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/3207 van de Raad.

Overeenkomstig artikel 395, lid 2, van de btw-richtlijn heeft de Commissie de overige lidstaten bij brief van 21 augustus 2026 van het verzoek van Letland in kennis gesteld. Bij brief van 25 augustus 2026 heeft de Commissie Letland meegedeeld dat zij over alle gegevens beschikte die zij nodig achtte voor de beoordeling van het verzoek.

2. HET VERZOEK

Overeenkomstig artikel 395 van de btw-richtlijn verzoekt Letland de Raad, op voorstel van de Commissie, machtiging te blijven verlenen tot invoering van een bijzondere maatregel in afwijking van artikel 193 van de btw-richtlijn wat betreft de toepassing van de verleggingsregeling voor leveringen van hout of daarmee samenhangende diensten.

Overeenkomstig artikel 193 van de btw-richtlijn is de btw in de regel verschuldigd door de belastingplichtige die de goederen levert (of de diensten verricht). De verleggingsregeling strekt ertoe de verschuldigdheid van de btw te verschuiven naar de belastingplichtige afnemer van de goederen of diensten om te voorkomen dat de leverancier of dienstverrichter met de ontvangen btw zou kunnen verdwijnen (ploffraude).

[1] PB L 347 van 11.12.2006, blz. 1.

[2] Zie het arrest van het Hof van Justitie van 27 januari 2011, Vandoorne, C-489/09, ECLI:EU:C:2011:33, punt 27.

De derogatie is voor het eerst aan Letland verleend tot en met 30 april 2005 in hoofdstuk 7, punt 1, b), van bijlage VIII bij de Toetredingsakte van 2003[3], en vervolgens voor het eerst verlengd tot en met 31 december 2009 bij Besluit 2006/42/EG van de Raad van 24 januari 2006[4] met betrekking tot artikel 21 van de Zesde Richtlijn 77/388/EEG van de Raad. De maatregel is vervolgens toegestaan tot en met 31 december 2012 in afwijking van artikel 193 van de btw-richtlijn bij Uitvoeringsbesluit 2009/1008/EU van de Raad van 7 december 2009[5] en daarna nog vijf keer verlengd: bij Uitvoeringsbesluit 2013/55/EU van de Raad van 22 januari 2013[6], Uitvoeringsbesluit (EU) 2015/2396 van de Raad van 10 december 2015[7], Uitvoeringsbesluit (EU) 2018/2006 van de Raad van 11 december 2018[8], Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/81 van de Raad van 18 januari 2022[9] en het recentst bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/3207 van de Raad van 12 december 2024[10], waarmee de bijzondere maatregel is verlengd tot en met 31 december 2026. De bijzondere maatregel is dus al meer dan twintig jaar onafgebroken van toepassing en al zeven keer verlengd.

3. STANDPUNT VAN DE COMMISSIE

Wanneer de Commissie een verzoek overeenkomstig artikel 395 van de btw-richtlijn ontvangt, gaat zij eerst na of dit verzoek voldoet aan de basisvoorwaarden om een dergelijk verzoek in te willigen, dat wil zeggen of de voorgestelde bijzondere maatregel de belastingheffing voor belastingplichtigen en/of de belastingdienst vereenvoudigt dan wel of het voorstel tot doel heeft bepaalde vormen van belastingfraude of -ontwijking

[3] Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek en de aanpassing van de Verdragen waarop de Europese Unie is gegrond, bijlage VIII, hoofdstuk 7, punt 1, b) (PB L 236 van 23.9.2003, blz. 33).
[4] Beschikking 2006/42/EG van de Raad van 24 januari 2006 waarbij Letland wordt gemachtigd tot verlenging van een maatregel die afwijkt van artikel 21 van de Zesde Richtlijn 77/388/EEG van de Raad betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der lidstaten inzake omzetbelasting (PB L 25 van 28.1.2006, blz. 31).
[5] Uitvoeringsbesluit 2009/1008/EU van de Raad van 7 december 2009 waarbij de Republiek Letland wordt gemachtigd een maatregel te blijven toepassen die afwijkt van artikel 193 van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (PB L 347 van 24.12.2009, blz. 30).
[6] Uitvoeringsbesluit 2013/55/EU van de Raad van 22 januari 2013 tot wijziging van Uitvoeringsbesluit 2009/1008/EU waarbij de Republiek Letland wordt gemachtigd een maatregel te blijven toepassen die afwijkt van artikel 193 van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (PB L 22 van 25.1.2013, blz. 16).
[7] Uitvoeringsbesluit (EU) 2015/2396 van de Raad van 10 december 2015 tot wijziging van Uitvoeringsbesluit 2009/1008/EU waarbij de Republiek Letland wordt gemachtigd een maatregel te blijven toepassen die afwijkt van artikel 193 van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (PB L 332 van 18.12.2015, blz. 142).
[8] Uitvoeringsbesluit (EU) 2018/2006 van de Raad van 11 december 2018 tot wijziging van Uitvoeringsbesluit 2009/1008/EU waarbij de Republiek Letland wordt gemachtigd een maatregel te blijven toepassen die afwijkt van artikel 193 van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (PB L 322 van 18.12.2018, blz. 20).
[9] Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/81 van de Raad van 18 januari 2022 tot wijziging van Uitvoeringsbesluit 2009/1008/EU waarbij de Republiek Letland wordt gemachtigd een maatregel te blijven toepassen die afwijkt van artikel 193 van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (PB L 13 van 20.1.2022, blz. 49).
[10] Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/3207 van de Raad van 12 december 2024 tot wijziging van Uitvoeringsbesluit 2009/1008/EU waarbij de Republiek Letland wordt gemachtigd een maatregel te blijven toepassen die afwijkt van artikel 193 van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (PB L, 23.12.2024).

te voorkomen. Hierbij is de Commissie altijd restrictief en omzichtig te werk gegaan om te vermijden dat derogaties de werking van het algemene btw-stelsel zouden ondermijnen en om te waarborgen dat zij beperkt zijn qua toepassingsgebied en duur en dat zij noodzakelijk en proportioneel zijn. Daarom mag slechts in laatste instantie voor een beperkte duur worden afgeweken van het systeem van gespreide afdrachten en moeten er waarborgen worden gegeven in verband met het noodzakelijke en uitzonderlijke karakter van de derogatie.

Aangezien Letland de derogatie meer dan twee decennia heeft toegepast, meent de Commissie dat het land ruimschoots de tijd heeft gehad om conventionele maatregelen in te voeren waarvoor geen afwijking van de btw-richtlijn is vereist om de houtsector te controleren. Deze sector bestaat bovendien uit materiële goederen van vrij grote omvang die een adequate controle en follow-up mogelijk moeten maken.

Bovendien wordt Letland eraan herinnerd dat het passende maatregelen moet nemen om fraude te bestrijden, en wordt met name

in overweging 5 van Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/3207 van de Raad, op basis waarvan de huidige verlenging is toegestaan, het volgende in herinnering gebracht: *"(...) Bijzondere maatregelen worden gewoonlijk voor een beperkte periode toegestaan, zodat kan worden nagegaan of die bijzondere maatregelen passend en doeltreffend zijn. Bijzondere maatregelen geven lidstaten de tijd om op nationaal niveau andere conventionele maatregelen in te voeren om goederenbewegingen, de betaling van btw en de naleving door belastingplichtigen te monitoren, teneinde het probleem in kwestie op te lossen tegen de tijd dat de bijzondere maatregel verstrijkt, zodat deze niet hoeft te worden verlengd. Een bijzondere maatregel op grond waarvan de verleggingsregeling kan worden gebruikt, wordt slechts bij uitzondering verleend voor specifieke fraudegebieden en moet als een laatste redmiddel worden gezien."*

In overweging 6 van dit besluit is het volgende bepaald: *"(...) Letland dient derhalve, vóór het verstrijken van de verlenging van de bijzondere maatregel op grond van dit uitvoeringsbesluit, andere conventionele maatregelen ten uitvoer te leggen om btw-fraude op de houtmarkt te bestrijden en te voorkomen, zodat de bijzondere maatregel niet nog eens hoeft te worden verlengd."*

In het door Letland ingediende verzoek wordt geen nieuwe conventionele maatregel genoemd die sinds de vaststelling van Besluit (EU) 2024/3207 is ingevoerd. Letland verklaart dat er wordt gewerkt aan de versterking van reeds bestaande maatregelen en geeft aan voornemens te zijn "zoals gepland en binnen redelijke termijn" terug te keren naar het normale btw-stelsel in de houtsector, maar specificeert dat tijdschema niet en presenteert evenmin meetbare resultaten. Het land wijst ook op een reeds bestaand systeem voor de beoordeling van ondernemingen dat door de belastingdienst wordt gebruikt.

Niettemin voert Letland aan dat een verdere verlenging moet worden verleend, met name door te verwijzen naar het besluit van het Letse parlement (Saeima) om de inwerkingtreding van de verplichte elektronische facturering tussen ondernemingen uit te stellen naar 1 januari 2028 (in plaats van 1 januari 2026). Dit uitstel is volgens

Letland voldoende reden om de verleggingsregeling voort te zetten. Het uitstel van de nationale e-facturering is een beslissing die Letland zelf heeft genomen: het is geen beperking die door het Unierecht wordt opgelegd. Daarom kan het land zich niet beroepen op een verdere derogatie op Unieniveau op grond van artikel 395.

Bovendien is aan Litouwen en Roemenië, die op grond van Uitvoeringsbesluiten (EU) 2018/1920 en (EU) 2023/218 van de Raad over vergelijkbare derogaties voor de houtsector beschikten, evenmin een verlenging van die maatregelen na 2021 en 2025 verleend, waarbij dezelfde voorwaarden uit hoofde van artikel 395 van de btw-richtlijn zijn toegepast.

Gezien het bovenstaande en rekening houdend met het feit dat de Commissie Letland al in 2024 heeft laten weten dat er conventionele maatregelen moeten worden uitgevoerd, en rekening houdend met het feit dat de bijzondere maatregel al sinds 2004 van kracht is en zeven keer is verlengd (in 2006, 2009, 2013, 2015, 2018, 2022 en 2024), is een verdere verlenging niet te rechtvaardigen.

4. CONCLUSIE

Op basis van bovenstaande argumentatie maakt de Commissie bezwaar tegen het verzoek van Letland.